

Bag Base

100% Fairtrade
Certified Cotton

Rätt bra tryck

HILLEVI WADENSTEN & ANDERS BJÖRKMAN

Ftalater – det skulle kunna vara ett fatalt feltryck. Helt rätt dock, men inte alldeles oproblematiskt. Ftalater används som mjukgörare i plaster och har på försöksdjur visat sig påverka hormonbalansen samt skada fortplantningsförmåga och tillväxt. De huvudsakliga exponeringsvägarna är via huden, andningsluften och munnen. Mest känsliga för hormonstörningar är foster, spädbarn och små barn, eftersom effekten av hormonella rubbningar är av permanent karaktär. En plats nära dig där ftalaterna frodas är trycket på dina kläder, om det inte är grönt tryck förstås.

– Vi känner att vi får göra något gött, och då tycker vi att det är kul.

Joel Hellman som tillsammans med kompisen Josef Baker driver företaget Gröna Tryck berättar hur viktigt det är att kunna stå för det man gör, att kunna känna stolthet. Att exempelvis erbjuda tryck med ftalat-fri färg.

Företaget som håller till under takåsen i den snickarglada Gamla Slöjdskolan Väst på stan i Umeå har funnits i fem år och när man 2010 började trycka med ftalat-fri färg var man först i Sverige. Numera är man inte längre ensam på banan. Kunskapen om vad gifterna gör med såväl producenter som konsumenter har ökat, inte minst eftersom medierna uppmärksammat problemen.

– De första två åren hade vi eget tryckeri i en liten källarlokal. Vi började väldigt småskaligt och ville inte ta några lån. Sedan sålde vi tryckeriet för att mer kunna jobba med hållbara processer genom hela ledet. Nu samarbetar vi i stället med tryckerier i Sverige, England och Indien.

– Vi har ingen butik, utan säljer bara till företag och organisationer. Om vi jobbar med klädmärken som har sin egen design och vill ha sina bestämda mått och längder, så har vi en Fairtrade-märkt fabrik i Indien som kan sy upp efter önskemålen. Men vanligtvis har vi färdiga modeller som är anpassade efter olika kundgrupper och behov. Då förmedlar vi tryck och hjälper till med design, hur stora trycken ska vara, var loggan ska sitta och vilka färger som funge-

100 procent.

Josef Baker till vänster och Joel Hellman med en tröja gjord av 70 procent bambu och 30 ekobomull.

rar. Detaljer som kan vara svåra att lyckas bra med. Vi förmedlar också miljödeklarationer över hur mycket koldioxid och kemikalier som sparas in.

Gröna Tryck urskiljer tre olika beställarkategorier: i den första finns de för vilka omsorgen om miljö och människa betyder mest, i den andra de som styrs av

regler och förordningar, i den tredje de som ser marknadsmässiga fördelar med goda produkter.

– Roligast är att jobba med dem i den första gruppen, säger Josef. De utvecklar oss mest med den extra frågan om tillvägagångssätt. Men det är klart att de goda resultaten ju uppnås oavsett av vilken orsak